

ESIOPETUKSEN TYÖ-, ARVIOINTI- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA

Lukuvuosi *2017-2018*

YKSIKÖN TIEDOT	
Esiopetusyksikön nimi <i>Tuusulan Montessorileikkikoulu Pikkulukkari</i>	☐ kunnallinen ☒ yksityinen
Osoite <i>Lukkarintie 4, 04310 Tuusula</i>	
Rehtori/varhaiskasvatusyksikön johtaja <i>Tiina Huokuna/Sari Säisä-Niemelä</i>	
Puhelin <i>044-946 6199</i>	
Sähköposti <i>montessorileikkikoulu@gmail.com</i>	
Esiopetuksen päivittäinen työaika <i>8.30-12.30 / 12.30-16.30</i>	
Vastuopettajan nimi ja sähköpostiosoite <i>Tiina Huokuna</i>	
Henkilökunta (tehtävät, lto, lh, avustaja ja henkilömäärä) <i>1 lto, 1 montessoriohjaaja, 1 avustaja</i>	

KUINKA MONTA ESIOPETUSRYHMÄÄ ON ESIOPETUSTA ANNETTAESSA MUODOSTUNUT SEURAAVAN RYHMÄLUOKITUKSEN MUKAAN?					
Ryhmän koko	1-13	14 - 20	21 - 26	yli 26	Suurin ryhmäkoko, perustelut
Erillinen esiopetusryhmä koulussa					

Yhdistettynä alkuopetuksen kanssa					
Päiväkodin esiopetusryhmä koulussa					
Erillinen esiopetusryhmä päiväkodissa					
Yhdistettynä alle 6-vuotiaiden päivähoitolaisten kanssa	2				
Miten toiminta käytännössä toteutetaan, jos esiopetusta annetaan ryhmässä, jossa on esiopetusikäisiä ja heitä nuorempia lapsia. <i>Lapset työskentelevät yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti montessoripedagogiikan mukaan. Eskarituokiot 2krt/vko.</i>					

ESIOPPILAIEN LUKUMÄÄRÄ JA OPETUSKIELI	
Tytöt 6	Suomenkielisessä opetuksessa 10
Pojat 4	Ruotsinkielisessä opetuksessa
Yhteensä 10	Muu kieli, mikä
Tehostetun tuen lapset	Erityinen tuki, pidennetty oppivelvollisuus
Lisätietoja	

MITEN KULJETUS ON JÄRJESTETTY			
	Kuljetus esiopetukseen (lukumäärä)	Kuljetus esiopetuksesta	Mahdolliset perustelut

		päivähoi- toon (lukumäärä)	
Kunta on järjestänyt erikseen maksuttoman kuljetuk- sen			
Kunta on järjestänyt maksuttoman kuljetuksen koulu- kuljetuksen yhteydessä			
Vanhemmat hoitavat kuljetukset	10	2	

ESIOPETUSYKSIKÖN TOIMINTAKULTTUURIN PÄÄPERIAATTEET

Kirjaa tähän lyhyesti toimintakulttuurin keskeiset asiat.

Pikkulukkarin toiminta noudattaa montessoripedagogiikan toimintaperiaatteita. Eskarilaiset toimivat osana 3-6 – vuotiaiden ryhmää, ryhmässä on yhteensä 18 lasta. Eskarilaiset kokoontuvat kahdesti viikossa omaan eskarituokioon, muun ajan he työskentelevät montessoripedagogiikan mukaisesti omien valintojensa ja kiinnostuksensa mukaisesti. Eskariopettaja huolehtii siitä, että jokaisella on mielekästä tekemistä ja lapset saavat kehittää taitojaan monipuolisesti omassa tahdissaan kaikki esiopetussuunnitelman osa-alueet huomioiden. Eskarituokiolla käytetään lisänä mm. kirjaa Ällitilli (Otava 2012).

Oppimisympäristö on järjestetty niin, että lasten kasvua ja oppimista tuetaan eri osa-alueilla montessorivälineistön avulla. Välineistö on avohyllyissä lasten saatavilla, ja lasten työskentely ohjautuu oman kiinnostuksen ja omien taitojen mukaisesti. Välineistö tarjoaa mahdollisuuden harjoitella ja kehittää taitoja ja antaa uusia haasteita. Välineistö on järjestetty hyllyihin sisältöalueittain, joita ovat arkipuuhat, aistivälineet, äidinkieli, kulttuuri (maantieto, eläin- ja kasvitieto, tiede, musiikki ja kuvataiteet) ja matematiikka.

Tärkeänä osana oppimisympäristöön kuuluu myös lasta arvostava ilmapiiri. Lapsia ohjataan kunnioittamaan toisten työrauhaa ja arvostamaan erilaisia taitoja. Myös aikuiset suhtautuvat lapsiin kunnioittavasti ja arvostavasti. Kohteliaita tapoja harjoitellaan jokapäiväisessä työskentelyssä. Lasten välinen kilpailu vähenee, ja lapsista on luonnollista, että joku on taitava yhdessä asiassa, toinen toisessa. Lasten itsetunto kasvaa, kun hän iloitsee omasta oppimisestaan.

ARVIOINTI

Miten tavoitteet toteutuivat?

Missä onnistuttiin? Mitä olisi voitu tehdä toisin?

Ideoita ja ajatuksia huomioitavaksi seuraavalle toimintakaudelle

--

LUKUVUODEN TEEMAT JA KEHITTÄMISKOHTEET

Tähän kirjataan lukuvuoden teema, joka näkyy lapsille ja huoltajille. Teema avataan muutamalla lauseella.

Lukuvuoden teemat: *Suomi 100, suomalainen kulttuuri ja luonto -teema jatkuu o*

Esiopetusyksikön toimintakulttuurin, oppimisympäristöihin ja työtapoihin tai muuhun sisäiseen kehittämiseen liittyvät kehittämiskohteet:

Kehittämiskohde 1: Yhteisöllisyys (Tuusulan esiopetuksen yhteinen kehittämiskohde)

Kehittämiskohde 2: *TVT esiopetuksessa*

Kehittämiskohde 3:

ARVIOINTI

Arvio esiopetuksen teemojen ja kehittämiskohteiden toimivuudesta ja arvioinnin perusteella tehtävät muutokset seuraavalle toimintakaudelle

Teemat

Tähän kirjataan arviointi teemojen toteutumisesta

Kehittämiskohteet

Tähän kirjataan arviointi kehittämiskohteiden toteutumisesta

PEDAGOGISET RATKAISUT

Millaiset sisällöt painottuvat

Esiopetussuunnitelman mukaiset pedagogiset ratkaisut:

Montessoripedagogiikan mukaisesti edetään lapsen yksilöllisten taitojen ja kiinnostuksen mukaan. Kaikessa tekemisessä otetaan huomioon oppimisen ilo. Lapsia innostetaan ottamaan uusia haasteita ja työskentelemään sekä itsenäisesti että myös pienryhmissä.

Yksikön sisäinen yhteistyö:

Yhteinen suunnittelu, joustavuus henkilöstön tehtävissä u

Joustavat ryhmittelyt:

Työskentelyryhmät ja parit muodostuvat lasten omien kiinnostusten ja taitojen mukaan.

Oppimisympäristöt:

Oppimisympäristö on järjestetty niin, että lasten kasvua ja oppimista tuetaan eri osa-alueilla montessorivälineistön avulla. Välineistö on avohyllyissä lasten saatavilla, ja lasten työskentely ohjautuu oman kiinnostuksen ja omien

taitojen mukaisesti. Välineistö tarjoaa mahdollisuuden harjoitella ja kehittää taitoja ja antaa uusia haasteita. Välineistö on järjestelty hyllyihin sisältöalueittain, joita ovat arkipuuhat, aistivälineet, äidinkieli, kulttuuri (maantieto, eläin- ja kasvitieto, tiede, musiikki ja kuvataiteet) ja matematiikka.

Työtavat:

Yksilötyöskentely, pari- ja pienryhmätyöskentely, pelit, musiikki, taide, liikunta

ARVIOINTI

Arvio esiopetuksen pedagogisten ratkaisujen toimivuutta ja arvioinnin perusteella tehtävät muutokset seuraavalle toimintakaudelle

YHTEISTYÖ**Kodin ja esiopetuksen välinen yhteistyö**

Vanhempainilta eskariasioista pidettiin 6.9.2017. Myöhemmin syksyllä on tarkoitus pitää toinen vanhempainilta montessoripedagogiikasta. Syys-lokakuun aikana pidetään kolmikantakeskustelut, joissa tehdään lapsen esiopetuksen opetussuunnitelmat. Kevään keskusteluissa arvioidaan eskarivuotta ja käydään läpi siirtolomakkeen tiedot. Vanhemmat osallistuvat aktiivisesti erilaisiin tapahtumiin, retkiin ja juhliin. Päivittäisissä kohtaamisissa jutellaan ajankohtaiset asiat.

Alueellinen yhteistyö esiopetuksen ja koulun välillä.

Tähän kuvataan esiopetuksen yksiköiden välinen yhteistyö ja koulun kanssa tehtävä yhteistyö. Tuusulaan laadittu esi- ja alkuopetuksen välille minimiyhteistyön periaatteet (arviointimateriaalissa).

Koulun järjestämään infotilaisuuteen kevätlukukaudella ohjataan vanhempia osallistumaan. Siirtolomakkeet lähetetään kouluihin huhtikuussa. Pikkulukkarista menee lapsia useaan eri kouluun.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Esim. yläkoulu

ARVIOINTI

Arvio yhteistyön onnistumisesta ja yhteistyön kehittämisestä

KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVÄT ASIAT

Tähän kirjataan ja tarkennetaan toimintatapoja; miten kieleen ja kulttuuriin liittyvät asiat otetaan esiopetusyksikössä huomioon.

Tänä lukuvuonna eskarilisissa on yksi, joka on vasta elokuussa muuttanut Suomeen. Muutamalla lapsella toinen vanhemmista on muuttanut Suomeen muualta. Lapset ovat tottuneet siihen, että kulttuureja ja tapoja on erilaisia. Koska vasta Suomeen muuttaneen lapsen äidinkieli on englanti, sitä käytetään tukena tilanteissa, joissa ohjeiden ymmärtäminen on tärkeää. Muut eskarilaiset ovat myös innostuneet opettelemaan englantia.

Suomi toisena kielenä opetus

Suomen kieltä opetetaan päivittäisissä arkitilanteissa ja erilaisten tehtävien ja tuokioiden avulla. Kielen oppimista seurataan kirjaamalla taidot Tuusulan S2-seurantalomakkeeseen

ARVIOINTI**Miten eri kieli- ja kulttuuriryhmien opetus toteutettiin?****KASVUN JA OPPIMISEN TUEN JÄRJESTÄMINEN JA RESURSSOINTI****Yksikössä käytössä olevat yleisen, tehostetun ja erityisen tuen muodot****Tuen resurssien riittävyys****Tulkitsemis- ja avustamispalvelut**

Tuusulan opetustoimen Oppilashuolto ja pedagoginen tuki -käsikirjaan ja Tuusulan kunnan esiopetussuunnitelmaan on kuvattu oppimiseen, kasvuun ja hyvinvointiin liittyvät toimintamallit. Käsikirja on luettavissa Kaiussa ja opetussuunnitelman Tuusulan [www. -sivuilla](http://www.tuusula.fi).

Montessorivälineistö tarjoaa monipuolisesti mahdollisuuksia oppimisen yleiseen ja tehostettuun tukemiseen. Lisäksi käytössä on mm. Kili-materiaali ja puheterapeuteilta saatua materiaalia. Montessoriympäristössä työskentelyssä lapsen yksilöllinen oppimisen tukeminen toteutuu ja jokainen pääsee työskentelemään ja etenemään omalla tasollaan. Rauhallinen ilmapiiri ja työrauha tukevat oppimista.

Tuen resurssit koetaan riittäviksi.

ARVIOINTI**Miten oppimisen tuen järjestelyt toteutuivat ja onnistuivat?****Arvio tuen resurssien riittävydestä****HENKILÖKUNNAN AMMATTITAITOON KEHITTÄMINEN****Koulutuksen tarpeet ja painopistealueet, mentorointi, yhteistyö**

Henkilökunta osallistuu mahdollisuuksien mukaan montessoriyhdistysten järjestämiin koulutuksiin. Kunnan esiopetuskoulutuksiin osallistutaan. Muihin esiopetuksen koulutuksiin osallistutaan tarpeen mukaan. Muiden lähialueen montessoripäiväkotien kanssa ollaan jonkin verran yhteistyössä esim. materiaalin kehittämisessä.

ARVIOINTI**Koulutusten toteutuminen, ammatillinen kehittyminen****HUOLTAJIEN ARVIOINTIPALAUTE (toteutetaan keväisin jokaisessa yksikössä)****Keskeiset tulokset****ARVIOINTIPALAUTTEESTA AIHEUTUVAT ASIAT****Kehittämiskohteet, koulutustarpeet, vaikutukset seuraavan toimintavuoden suunnitteluun jne.****OPPILASHUOLTO****Oppilashuoltoryhmä ja sen toimintatavat yksikössä****Yksikön toimintatavat ja käytänteet kiusaamis- ja väkivaltatilanteissa**

Pikkulukkari osallistuu tänä lukuvuonna Hyökkälän alueen yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään. Kokoontumisia on kaksi kertaa syksyllä ja kaksi kertaa keväällä.

Pikkulukkarissa koko henkilökunta on vastuussa kiusaamisen ehkäisemisestä. Lasten välisiä erimielisyyksiä selviteltäessä otetaan huomioon, että toisista lapsesta pienetkin asiat voivat tuntua kiusaamiselta. Kaikessa toiminnassa korostetaan hyviä käytöstapoja ja toisten huomioonottamista. Lapsia ohjataan miettimään, miltä toisesta tuntuu. Ristiriitatilanteet pyritään selvittämään heti, jotta asiat eivät kasva suuremmiksi. Vanhempien kanssa yhteistyössä pyritään selvittämään mahdolliset kiusaamistilanteet heti, kun tilanne havaitaan.

ARVIOINTI**Miten oppilashuolto onnistui ja miten sitä tulisi kehittää edelleen?****OPPILASHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPPILASHUOLTOPALVELUT**

Oppilashuollon henkilöstö esiopetuksessa ja arvio esiopetuspaikan tarpeesta: Arvioitaessa esiopetuksen oppilashuollon kokonaistarvetta tulee hyödyntää monipuolisesti lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä elinoloja koskevaa seurantatietoa. Lisäksi huomioidaan esiopetusyhteisön ja -ympäristön tarpeet, asuinalueen erityispiirteet, sekä tehostettua ja erityistä tukea saavien oppilaiden määrä.

lyhyt kuvaus esiopetusyksiköstä ja esiopetusyksikön ympäristöstä: Pikkulukkarissa toimii kaksi osapäiväryhmää, aamupäivällä ja iltapäivällä. Molemmissa on 3-6 -vuotiaita lapsia ja eskarilaiset ovat osana muuta ryhmää. Pikkulukkarin toiminta noudattaa montessoripedagogiikan periaatteita. Oppimisympäristö on

järjestetty aihealueittain. Kaikki materiaalit ja välineet on avohyllyissä lasten ulottuvilla. Piha-alue on aidattu ja turvallinen.

psykologi: Katri Niemi

kuraattori: Johanna Temisevä

terveydenhoitaja: Arja Kiesi

esiopetuksen näkemys ko. palveluiden riittävydestä: *Palvelut ovat riittävät*

YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT:

yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokoonpano: *Hyökkälän alueen esiopettajat, veot, psykologi, koulukuraattori ja terveydenhoitaja.*

yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toimintatavat ja käytännöt: *Ryhmä kokoontuu kahdesti syksyllä ja kahdesti keväällä.*

yhteistyö esiopetuksen ulkopuolisten tahojen kanssa liittyen yhteisölliseen oppilashuoltoon: *Neuvola, puheterapeutit, toimintaterapeutit, kirjasto, kultturitoimi, seurakunta*

yhteistyö lapsen ohjauksessa ja esiopetuksesta kouluun siirtymävaiheessa: *pedagogisen tuen ryhmä, yksilöllinen ohr, siirtopalaverit koulun kanssa*

YKSILÖKOHTAISEN OPPILASHUOLLON JÄRJESTÄMINEN:

asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä lasta koskevan asian käsittelyssä: *Vanhempien suostumus, vanhemmat määrittelevät keitä pyydetään mukaan lapsen asioiden käsittelyyn.*

oppilashuoltokertomusten laatiminen ja säilytys esiopetuksessa kuka vastaa, missä säilytetään: *Esiopettaja vastaa oppilashuoltokertomusten laatimisesta. Oppilashuoltokertomukset säilytetään Pikkulukkarissa esiopetusvuoden ajan ja sen jälkeen ne arkistoidaan Tuusulan kunnan käytännön mukaisesti.*

lapsen sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetuksessa: *Lääkärin ohjeen mukaan, yhteistyössä vanhempien kanssa. Erityisruokavalioista tieto keittiölle.*

yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen yhteydessä: *Sovitaan tapauskohtaisesti tarpeen mukaan.*

yhteistyö esiopetuksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa:

Vanhemmilta/huoltajilta saadun kirjallisen luvan mukaisesti niiden tahojen kanssa, joille asia kuuluu.

OPPILASHUOLLON YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN LASTEN JA HEIDÄN HUOLTAJIEN KANSSA:

lapsen ja huoltajan osallisuus yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioimisessa: *Lasten ja heidän huoltajiensa osallisuus yhteisölliseen oppilashuoltoon toteutuu päivittäisessä yhteistyössä vanhempien kanssa, vanhempainilloissa, esiopetussuunnitelmakeskusteluissa vanhempien kanssa, leikkikoulun kannatusyhdistyksen*

kanssa tehtävässä yhteistyössä, talkoissa ja yhteisillä retkillä sekä tiedottamisena yhteisöllisestä oppilashuoltotyöstä esiopetuksessa. Lasten osallisuutta tuetaan painottamalla toisen kunnioittamista, työrauhan antamista toisille. Jokaisella on vastuu omasta toiminnasta ja ympäristön viihtyvyydestä, johon liittyy esim. omien jälkien siivoaminen ja tarvikkeiden palauttaminen omille paikoille.

yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen lapsille, huoltajille ja yhteistyötahoille: *Vanhempainillassa huoltajille kerrotaan oppilashuollon järjestämisestä. Huoltajille jaetaan oppilashuollon ja pedagogisen tuen periaatteet. Huoltajien kanssa käydään lapsikohtaiset keskustelut, joissa keskustellaan mahdollisista tuen tarpeista.*

OPPILASHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN

Miten esiopetuspaikassa on järjestetty kunnan oppilashuollon suunnitelmaan perehtyminen ja esiopetuskohdaisen suunnitelman laatiminen: *Kunnan oppilashuollon suunnitelmaan on perehdytty ja esiopetuskohdaista suunnitelmaa päivitetään vuosittain.*

ESIOPETUSPAIKAN OPPLASHUOLLON TOTEUTUMISEN ARVIOINTI (täytetään keväällä lukuvuosiarvioinnin yhteydessä)

TYÖSUUNNITELMAN KÄSITTELY

Työsuunnitelman laatija *Tiina Huokuna* **pvm.**21.9.2017

Käsittely *esiopetushenkilöstön ja rehtorin/pk johtajan kanssa* 26.9.2017s